КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 4.5.2009
COM(2009) 208 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

в съответствие с член 16 от Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно детергентите, във връзка с биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите

(текст от значение за ЕИП)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

в съответствие с член 16 от Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно детергентите, във връзка с биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ ОТНОСНО НЕПОВЪРХНОСТНОАКТИВНИТЕ ОРГАНИЧНИ СЪСТАВКИ

В член 16, параграф 2 от Регламент № 648/2004 относно детергентите[1] е определено, че: *„Най-късно до 8 април 2009 г. Комисията трябва да направи преглед на прилагането на настоящия регламент, като обърне по-специално внимание на биоразградимостта на повърхностноактивните вещества, извърши оценка и представи доклад, и при необходимост, направи предложения за промяна на законодателството относно:*

– биоразграждането в анаеробни условия,

– **биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите“.**

Настоящият доклад представя резултатите от направения от Комисията преглед по отношение на биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите.

Освен повърхностноактивни вещества и миещи съставки (омекотители за вода) детергентите съдържат редица органични и неорганични неповърхностноактивни съставки. В таблица 1 се изброяват основните групи неповърхностноактивни химикали, както и се излага накратко тяхната функция в състава на детергентите.

Таблица 1: Неповърхностноактивни съставки на детергентите (RPA, 2006)[2]

Химична съставка	Цел
Киселини/основи	Да се осигури оптимално pH на миещата вода
Избелващи вещества, активатори и стабилизатори	Подобрено почистващо действие
Миещи съставки, комплексообразуващи агенти и йоннообменни вещества	Омекотяващо водата действие с цел подобряване ефикасността на почистването (т.е. отстраняване на мръсотията и задържането ѝ в суспензия)

[1] ОВ L 104, 8.4.2004 г., стр. 1.

[2] Докладите на RPA могат да бъдат намерени на адрес: http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/detergents/index_en.htm.

Инхибитори на корозията	Предотвратяване на корозията в пералните машини
Бои	Добавяне на цвят в детергентите
Вещества, предотвратяващи смесването на цветовете	Предотвратяване на избеляването на цвета на тъканите
Ензими	„Биологично“ почистване
Флуоресциращи вещества за избелване	Оптично избелване
Регулиращи образуването на пяна вещества	Ограничаване на образуването на пяна (при машинно пране)
Помощни съставки	Подобрено действие на детергента
Препарати за отстраняване на петна/вещества, възпрепятстващи повторното отлагане	Предотвратяване на повторното отлагане на мръсотията по време на прането
Разтворители	Задържане на съставките в разтворено състояние (по-специално при течните детергенти)

Неорганичните съставки (напр. неорганичните основи или вещества за избелване), за които не е приложимо биоразграждане, не се разглеждат по-нататък в настоящия доклад.

В таблица 2 по-долу са изложени накратко употребите, използваните количества и свойства по отношение на биоразграждането на най-важните и широко използвани органични неповърхностноактивни вещества.

Таблица 2: Преглед на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите

Групи вещества	**Основни съставки**	**Потребление на детергенти в ЕС (тона/годишно)**	**Биоразградимост**
Киселини	Оцетна, лимонена, адипинова	Лимонена киселина: 100 000 t/година[3]	Лесно биоразградими
Миещи съставки, комплексообразуващи агенти и йоннообменни вещества	а) Фосфонати: б) Поликарбоксилати: в) Етилен-диамин-тетра-ацетат (EDTA) и	~ 30 000 t/година[4] (данни от AISE за 2007 г.) ~ 80 000 t/година (данни от AISE за	Аспектите на биоразградимостта на тези вещества са разгледани в

[3] http://www.heraproject.com/files/37-F-05-HERA_citricacid_version1_April05.pdf
[4] http://www.heraproject.com/files/30-F-04-%20HERA%20Phosphonates%20Full%20web%20wd.pdf
[5] http://www.baua.de/nn_8874/de/Chemikaliengesetz-Biozidverfahren/Dokumente/RAR__062.pdf
[6] http://ecb.jrc.ec.europa.eu/documents/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/SUMMARY/ntaENVsum307.pdf

	соли Нитрилотриоцетна киселина (NTA)	2007 г.) ~ 11 600 и 1 800 t/година (съответно в детергентите в I&I и битовата химия)[5] > 20 000 t/година, главно в детергентите, използвани в I&I[6]	раздели 2 и 3
Вещества, предотвратяващи смесването на цветовете	Поливинилпиролидон (PVP) е най-широко използваното вещество, предотвратяващо смесването на цветовете	~ 100 t/година	Трудно биоразградими
Ензими	Протеази, α-амилази, целулази в малки количества)	Протеаза: ~ 1 000 t/година α-амилаза: 150 t/година[7]	Лесно биоразградими
Флуоресциращи избелващи вещества (FWA)	FWA-1 (CAS No: 273444-41-8 FWA-5 (CAS No: 16090-02-1)	2 100 t/година 600 t/година[8]	FWA-5 – Трудно биоразградимо
Регулиращи образуването на пяна вещества	n-парафини Полидиметил силоксан (PDMS)	5 000 t/година 7 200 t/година[9]	n-парафини – лесно биоразградими PDMS – класифицирани като много устойчиви
Помощни съставки	Толуен	17 000 t/година[10]	Лесно биоразградими в аеробни условия
Вещества, възпрепятстващи повторното отлагане	Карбоксиметилцелулоза (CMC)	20 000 t/година	Слабо биоразградими

[7] http://www.heraproject.com/files/38-F-Hera_Bridging_document_28.10.05.pdf

[8] http://www.heraproject.com/files/11-F-04-HERA%20FWA5%20Full%20web%20wd.pdf

[9] Environmental Risk Assessment of Polydimethylsiloxane used in Detergent Applications — доклад, изготвен за Centre Européen des Silicones, 15 март 2006 г.

[10] http://www.heraproject.com/files/24-F-HERA%20Hydrotropes%20Sept%202005.pdf

Разтворители	Различни алкохоли (етанол, изопропанол, 2-бутокси етанол, 1-деканол, глицерол) и триетаноламин (TEA)		Лесно биоразградими, с изключение на TEA

През март 2003 г. Научният комитет на Комисията по токсичността, екотоксичността и околната среда (SCTEE) представи становище[11], в което заключава, че е необходима допълнителна информация относно рисковете за здравето и околната среда, свързани със синтетичните миещи вещества в детергентите. SCTEE счете, че въпреки че с прилагането на регламента относно детергентите е постигнат значителен напредък по отношение на повърхностноактивните вещества, и по-специално по отношение на тяхната биоразградимост, все пак остава известна загриженост във връзка с химичните съставки в детергентите, по-специално по отношение на някои органични съединения.

2. ПРОУЧВАНЕ ОТНОСНО ОРГАНИЧНИТЕ НЕПОВЪРХНОСТНОАКТИВНИ СЪСТАВКИ

2.1. Основни констатации относно органичните неповърхностноактивни съставки и детергентите на зеолитна основа

През 2005 г. службите на Комисията възложиха на RPA (Risk & Policy Analysts Ltd) проучване с цел да бъдат попълнени информационните празнини, идентифицирани в становището на CSTEE относно употребата, свойствата и въздействията за околната среда на представителна група органични неповърхностноактивни съставки в детергентите. Заключителният доклад, озаглавен „Органични неповърхностноактивни съставки и детергенти на зеолитна основа“[12], беше изготвен през юни 2006 г. и послужи на Комисията като основа за прегледа относно биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки в детергентите.

Проучването на RPA разгледа свойствата на около 50 представителни съставки на детергентите, които принадлежат към групата съставки, представена в таблица 1. За лесно биоразградимите вещества, които не проявиха други потенциално обезпокоителни свойства (като например висока токсичност за водните организми), беше счетено, че няма вероятност те да създадат значителни рискове за човешкото здраве и околната среда, поради което те не бяха разглеждани допълнително. Веществата или групите вещества, които са трудно биоразградими или които проявиха потенциално обезпокоителни свойства, бяха задържани за допълнителни изследвания.

В резултат на проведеното от RPA наблюдение беше съставен списък с конкретни вещества и групи вещества, подбрани за по-нататъшно изследване въз основа на научни данни от различните извършени оценки на риска. Констатациите бяха, както следва:

(1) Миещи съставки, комплексообразуващи агенти и йоннообменни вещества

a) *Фосфонати:* Общоприето е виждането че фосфонатите се разграждат бавно и могат да създадат риск за околната среда, като основният повод

[11] http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/sct/sct_opinions_en.htm

[12] достъпен на: http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/detergents/index_en.htm

за безпокойство е потенциалната хронична токсичност на HEDP (1-хидроксиетан дифосфонова киселина) и нейните соли по отношение на водните организми Daphnia.

б) *Поликарбоксилати:* Поликарбоксилатите не са лесно биоразградими и, въпреки че липсват данни от наблюдения, концентрацията им в почви, в които са внесени утайки от пречиствателни станции, може да е значителна.

в) *EDTA и неговите соли:* наличните данни сочат, че EDTA и неговите соли могат да създадат рискове за околната среда във връзка с употребата им в промишлена и институционална среда (I&I), но не и в битовата химия, където употребата им е ограничена. (ЕБХВ, 2004 г.)[13].

г) *Нитрилотриоцетна киселина (NTA):* общоприето е виждането, че NTA е лесно биоразградима при прилагането на редица стандартни тестове — въпреки че в някои случаи образуването на метални-NTA комплекси може да забави разграждането (ЕБХВ, 2005 г.)[14].

Повече информация относно въздействията върху околната среда на фосфонатите, поликарбоксилатите, EDTA и NTA е предоставена в раздел 3 по-долу.

(2) *Поливинилпиролидон (PVP):* PVP не създава рискове за човешкото здраве и като цяло изглежда общоприето виждането, че веществото носи слаб потенциален риск за околната среда. Въпреки това е желателно събирането на допълнителни данни, за да се докаже, че PVP не създава съществен риск за околната среда.

(3) *Флуоресциращо избелващо вещество FWA-5:* Отчетените стойности на концентрацията на FWA-5 в околната среда са далеч под предполагаемата недействаща концентрация (PNEC). Въз основа на това не се очаква FWA-5 да създадат значителен риск за човешкото здраве или за околната среда. Въпреки това остава вероятността продуктите от разграждането да създават известни рискове.

(4) *Регулиращи образуването на пяна вещества, по-специално парафини (по презумпция C10-C16 n-парафини) и полиметил силоксан (PDMS):* Що се отнася до n-парафините не съществува вероятност значителни количества от тях да проникнат в околната среда поради комбинираното въздействие от бързото биоразграждане и преработването на отпадъчните води. Въпреки това наличните данни за свойства като токсичността спрямо водните организми и биоакумулирането са до голяма степен несигурни, което затруднява формирането на категорично заключение, че не съществуват рискове за околната среда. По отношение на PDMS, въпреки че се смята за устойчив, той се разгражда в околната среда — по-специално в сухи, глинести почви. Освен това

---

13 http://ecb.jrc.it/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/SUMMARY/edtasum061.pdf

14 http://ecb.jrc.ec.europa.eu/documents/ExistingChemicals/RISK_ASSESSMENT/SUMMARY/ntaENVsum307.

е налице известно безпокойство във връзка с рисковете, свързани с по-голямото молекулно тегло на PDMS съставките, използвани в детергенти.

(5) *Вещества, възпрепятстващи повторното отлагане — по-специално карбоксиметилцелулоза (CMC):* Използването на CMC в детергентите не се очаква да създаде съществени рискове за човешкото здраве или за околната среда поради слабата му токсичност. Въпреки това за надлежната обосновка на това схващане ще са необходими допълнителни данни за нивата на разпространение в околната среда.

(6) *Разтворители – по-специално 1-деканол и триетаноламин:* Няма вероятност употребата на 1-деканол в детергентите да създаде значителни рискове за човешкото здраве или за околната среда поради бързото му биоразграждане. За да се направи категорично заключение дали триетаноламинът може да бъде причина за безпокойство, са необходими допълнителни данни.

Като цяло в анализа, проведен от RPA относно органичните неповърхностноактивни съставки в детергентите, се заключава, че дори устойчивите съставки е възможно да не създадат рискове за околната среда (т.е. съотношението PEC/PNEC да е по-малко от единица) поради свойствата им за разграждане в околната среда и/или ниската им токсичност за околната среда. Налице е достатъчно информация за биоразградимостта на конкретни съставки и провеждането на допълнителни изпитвания не се счита за необходимо.

2.2. Аспекти на биоразграждането и преработването на отпадъчните води при органичните неповърхностноактивни съставки

Регулаторният подход, възприет от ЕС по отношение на органичните повърхностноактивни съставки на детергентите е, че те трябва да бъдат биоразградими в аеробни условия. Органичните вещества, които подлежат на биоразграждане в аеробни условия, подлежат на разграждане в пречиствателните станции за отпадъчни води. Двата параметъра от ключово значение при биоразграждането са степента, до която съставките ще претърпят крайно биоразграждане, и темпът на биоразграждане.

Съгласно констатациите на проучването, проведено то RPA, има вероятност при първичната и вторичната фаза на преработка на отпадъчните води да бъдат отстранени много от съставките, създаващи потенциална опасност, което ще намали освобождаването им в хидросферата. EDTA обаче не се премахва при преработката на отпадъчните води, а TEA могат да бъдат само частично премахнати. Освен това наличните данни са недостатъчни, за да се определи дали боите в детергентите ще бъдат премахнати в процеса на преработка на отпадъчните води. Въпреки че данните от наблюдение са недостатъчни, за да се предостави потвърждение, RPA счете, че съществува вероятност PVP и CMC да бъдат премахнати в процеса на обработка на отпадъчните води поради абсорбцията им в утайката.

3. СТАНОВИЩА НА НАУЧНИЯ КОМИТЕТ ПО РИСКОВЕТЕ ЗА ЗДРАВЕТО И ОКОЛНАТА СРЕДА (SCHER)

3.1. Становище на SCHER от 2007 г. относно доклада на RPA относно органичните неповърхностноактивни вещества

През декември 2006 г. Комисията поиска от Научния комитет по рисковете за здравето и околната среда (SCHER) да извърши цялостна оценка на научните качества на доклада на RPA и да представи коментари по използваните методология и презумпции. От SCHER беше поискано също така да представи коментар относно това дали заключенията на RPA във връзка с подлежащите на преглед неповърхностноактивни съставки на детергентите са валидни и в съответствие със съществуващата литература по темата. Специално внимание следва да се обърне на резултатите във връзка с рисковете за здравето и околната среда, създавани от следните синтетични миещи вещества в детергентите, за които анализът, проведен от RPA, показа че са налице известни причини за безпокойство или определена несигурност: i) EDTA и тетранатриевите соли на EDTA; ii) нитрилотриоцетна киселина (NTA); iii) фосфонати и iv) поликарбоксилати.

През юни 2007 г., след като разгледа всички налични данни за органичните неповърхностноактивни съставки, SCHER публикува научно становище[15], озаглавено „Органични неповърхностноактивни съставки и детергенти на зеолитна основа“. Според становището по-голямата част от презумпциите, използвани в проучването на RPA, са приемливи и че качеството на доклада като цяло е добро. SCHER се съгласи, че проучването на RPA представлява надеждна фактическа основа относно органичните неповърхностноактивни съставки в детергентите. Що се отнася до свойствата по отношение на биоразграждането и последващите рискове за околната среда за всяка от гореупоменатите категории миещи съставки в детергентите в становището на SCHER се заключава:

(1) **За EDTA и неговите тетранатриеви соли:** SCHER потвърди предходното научно становище от SCTEE[16], според което не съществува риск от употребата на EDTA в детергенти от битовата химия, докато за някои други приложения (промишлени детергенти, производство на хартия, на платки и т.н.) е необходима по-прецизна оценка на експозицията, за да бъдат избегнати потенциалните рискове.

(2) **За нитрилотриоцетната киселина (NTA):** SCHER потвърди заключението от предходното си становище[17] че не съществува риск за околната среда за всички видове производство и употреба. Освен това SCHER подчерта, че по отношение на рисковете за здравето, въпреки че са налице ясни доказателства за канцерогенност при плъховете и мишките, не са налични данни за канцерогенност или тератогенност и мутагенност при хората.

(3) **За фосфонатите:** въз основа на предварителните оценки и главно предвид докладите на RPA и HERA, SCHER заключи, че по отношение на водния и земния компонент (земеделските почви) е констатиран потенциален риск във

---

15 достъпен на: http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/docs/scher_o_057.pdf

16 достъпен на: http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/sct/documents/out194_en.pdf

17 достъпен на: http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/docs/scher_o_001.pdf

връзка с фосфонатите, използвани в прахообразните перилни препарати на зеолитна основа („несъдържащи фосфати препарати“). SCHER подчерта, че устойчивостта на фосфонатите и противоречивите данни за тяхната биоакумулация налагат по-нататъшна оценка на дългосрочното и вторично отравяне.

(4) **За поликарбоксилатите:** SCHER заключи, че е възможно съществуването на потенциален риск за водните организми, дължащ се на използването на поликарбоксилати в детергентите на основата на зеолити, тъй като данните за хроничната NOEC не бяха потвърдени, а същевременно съществуват и несигурности по отношение на земните организми, тъй като липсваше достатъчно информация, за да се направи предположение относно стойностите на PNEC.

3.2. Становище на SCHER от 2008 г. относно биоразграждането в анаеробни условия и поликарбоксилатите

През 2007 г. станаха достъпни нови научни данни относно поликарбоксилатите (включително техните хомо- и кополимери) под формата на целенасочен доклад за оценка на риска, изготвен от HERA. През март 2008 г. Комисията възложи на SCHER да изготви актуализирано научно становище и да представи позицията си по отношение на главните заключения на доклада на HERA относно поликарбоксилатите в детергентите[18], а именно, че употребата на поликарбоксилати в детергентите не създава рискове за компонентите на околната среда с изключение на местния почвен компонент за P-AA/MA (кополимер на акрилната и малеиновата киселина или негова натриева сол). През ноември 2008 г. SCHER прие научно становище[19], в което се посочва, че измененията в PNEC по отношение на водните организми, предложени от HERA за P-AA/MA, оказват влияние върху резултата от оценката на риска. Въпреки това SCHER не съумя да предостави окончателен отговор относно потенциалните рискове за околната среда: а) поради липсата на информация относно надеждността на хроничните изследвания на рибите и б) предвид факта, че информацията относно микробните функции на почвата е от първостепенно значение за оценката на риска по отношение на тези химични вещества.

Като цяло SCHER заключи, че преди да се направи извод дали тези химични вещества създават слаба степен на риск за околната среда, е необходимо да бъде събрана допълнителна информация. SCHER не откри никаква допълнителна информация относно фосфонатите, поради което заключенията от становището му от 2007 г. относно потенциалните рискове за околната среда останаха непроменени.

4. КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Констатациите в проучванията на RPA и HERA, както и оценката на същите проучвания, извършена от Научните комитети, бяха обсъдени на няколко заседания на работната група на компетентните органи, отговорни за прилагането на регламента относно детергентите, през юни 2007 г., юли 2008 г. и февруари 2009 г. На тези срещи присъстваха представители на държавите-членки и на различни сдружения на

[18] достъпен на: http://www.heraproject.com/files/32-F-HERA_polycarboxylates_final_Sept07.pdf

[19] достъпен на: http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/docs/scher_o_109.pdf

производителите, като например Международната асоциация на производителите на сапуни, детергенти и продукти за поддръжка (AISE) и Европейският съвет по химическа промишленост (CEFIC).

Като цяло държавите-членки се споразумяха, че докладът на RPA служи като полезна основа, по-специално за преразглеждането на рисковете, които органичните неповърхностноактивни съставки в детергентите създават за околната среда, и че на промишлеността се полага отговорността за по-нататъшното събиране на информация относно някои потенциално опасни съставки в детергентите. Проектът на HERA е един добър пример за такива доброволни действия от страна на промишлеността. Освен това държавите-членки отбелязаха, че в близкото бъдеще промишлеността ще стане обект на такава отговорност по силата на процедурата по регистрация по Регламента REACH (ЕО) 1907/2006[20], при която ще е необходимо предоставянето на подробна информация относно химичните съставки, използвани в детергентите.

AISE оспори някои от заключенията, направени от RPA относно триетаноламина и комплексообразуващите агенти EDTA и NTA, за които съществуват доклади на ЕС за оценка на риска (RAR), съдържащи по-скорошна информация. AISE подчерта, че информацията и заключенията от тези доклади не са били последователно препотвърдени в доклада на RPA, което става повод за неоснователно безпокойство. Най-накрая, AISE подчерта, че промишленият и институционален (I&I) сектор използва тези материали, тъй като те притежават специфични технически свойства, необходими в по-тежките условия на професионалното почистване. EDTA също присъства в приложение III към Директива 2008/105/ЕО[21] и подлежи на преглед с оглед на евентуалното му идентифициране като приоритетно вещество или като приоритетно опасно вещество в рамковата директива за водите. Комисията предоставя доклад за резултата от прегледа си на Европейския парламент и на Съвета до 13 януари 2011 г.

През януари 2009 г. AISE предостави актуализирани данни относно потреблението на поликарбоксилати в ЕС, което според изчисленията възлиза на 80 000 за 2007 г., 10 % от които се използват в промишления и институционалния сектор. Наблюдаваното увеличение на потреблението на поликарбоксилати (в сравнение със стойностите от доклада на RPA от 2006 г. — приблизително 50 000 t/година) е свързано със засилващата се тенденция за използване на перилни препарати без фосфати и свързаната с това преработка на формулите на продуктите.

Освен това Комисията получи от дружеството BASF (през януари 2009 г.) данни от наскоро проведени проучвания относно токсичността на поликарбоксилатите по отношение на земната повърхност. Според BASF тези данни показват, че за P-AA/MA стойността на PEC/PNEC по отношение на всички компоненти на околната среда е под 1, което показва че P-AA/MA не създава рискове за земните организми. Беше договорено, че докладът на HERA от 2007 г. относно поликарбоксилатите ще бъде актуализиран посредством включването на тези нови данни и че преразгледаният доклад на HERA ще бъде препратен до SCHER през април 2009 г. за по-нататъшна оценка и становище относно това дали набелязаните в него неясноти са били изяснени.

---

[20] ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

[21] Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 84).

5. ОБОБЩЕНИЕ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Комисията е предприела редица стъпки за създаване на база от познания, необходими за извършването на преразглеждане на „*биоразграждането на основните органични неповърхностноактивни съставки на детергентите*“ съгласно член 16, параграф 2 от Регламент 648/2004.

Когато регламентът относно детергентите беше приет през 2004 г., критерият за крайна биоразградимост се считаше за ефикасен и адекватен начин да се гарантира, че повърхностноактивните вещества в детергентите не създават рискове за околната среда. Биоразградимостта беше използвана като показател за токсичността за околната среда, тъй като по това време липсваха достатъчно данни относно токсичността за околната среда на повърхностноактивните вещества. Междувременно обаче и в хода на подготовката за REACH бяха вложени сериозни усилия в извършването на целенасочени оценки на риска във връзка със съставките в детергентите. Следователно Комисията съумя да надмине изискванията на член 16, параграф 2 и да оцени не само биоразградимостта, но също и рисковете, създавани от тези вещества.

В проучване, извършено за Комисията през 2006 г., се разгледа биоразградимостта и екотоксичността на основните органични неповърхностноактивни съставки в детергентите. Констатациите на проучването, заедно със свързаните становища на Научния комитет на Комисията от юни 2007 г. и ноември 2008 г. бяха обсъдени с делегати от държавите-членки и сдруженията на производителите в рамките на поредица от заседания на работната група по детергентите на Комисията.

За никоя от органичните неповърхностноактивни съставки не беше идентифициран риск по отношение на околната среда. Въпреки че за някои от тези вещества вероятността да създадат риск не може напълно да се изключи, тъй като информацията за тях е непълна, обемът от допълнителни данни, който понастоящем е необходим, е относително малък. Следователно не се счита за целесъобразно да се предлага законодателство, с което да се наложи изискване по отношение на крайната биоразградимост на органичните неповърхностноактивни съставки. В действителност много от органичните неповърхностноактивни съставки, за които данните са пълни, не са крайно биоразградими, но и не са токсични за човешкото здраве и за околната среда. При това положение прилагането на заместващ показател (като крайната биоразградимост) спрямо органичните неповърхностноактивни съставки би довело до забраната на редица от тях, за които е известно, че не създават рискове. Следователно би било по-подходящо, както и в по-голяма степен научно обосновано, вместо това да бъдат завършени оценките на риска за няколкото оставащи вещества.

Остава известна несигурност по отношение на въздействието върху околната среда на: а) поликарбоксилатите и фосфонатите, които се използват в значителни количества в детергенти от битовата химия и б) EDTA и неговите соли (използвани основно в детергентите в I&I), триетаноламина, FWA-5 и парафините, за които наличните данни са все още недостатъчни, за да се изключи вероятността от риск за околната среда.

Изискванията за предоставяне на информация в регистрационните досиета по REACH ще гарантират, че Европейската агенция по химикалите (ECHA) ще получи от промишлеността подробни данни относно опасните свойства за човешкото здраве и околната среда на по-голямата част от тези вещества. В действителност, за вещества, произвеждани или внасяни в количества от 1 000 или повече тона годишно, срокът за

регистрация е до декември 2010 г., а докладите за безопасност на химичното вещество като част от регистрационните досиета ще трябва да доказват възможността за тяхната безопасна употреба през целия им жизнен цикъл.

Следователно информацията, предоставяна с оглед на регистрацията по REACH, следва да бъде достатъчна за да се вземе решение дали е необходимо налагането на ограничения по отношение на гореупоменатите органични съставки в детергентите въз основа на рисковете за околната среда и, ако е така, процедурата за налагане на ограничения по REACH би била най-подходящият инструмент за налагането на такива ограничения. Що се отнася до поликарбоксилатите, при които съгласно REACH се регистрират само мономерите, в близко бъдеще се предвижда преразгледана оценка на HERA на риска, която следва да изясни оставащите неясноти във връзка с потенциалните екологични рискове. Преразгледаният доклад ще бъде представен пред SCHER през април 2009 г. Освен това Комисията ще извърши и преразглеждане по отношение на EDTA до 2011 г. с оглед на възможното му идентифициране като приоритетно вещество в рамковата директива за водите.

Следователно Комисията не възнамерява да предложи законодателство относно биоразградимостта на органичните неповърхностноактивни съставки. Използването на биоразградимостта като критерий за допустимост на употребата на съставки в детергентите стана излишно в светлината на резултатите от цялостната оценка на риска по отношение на токсичността на веществата за околната среда.

6. СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

AISE: Международна асоциация на производителите на сапуни, детергенти и продукти за поддръжка

CEFIC: Европейски съвет по химическа промишленост

CMC: Карбоксиметилцелулоза

ЕБХВ: Европейското бюро за химически вещества

EDTA: Етилендиамин тетра ацетат

FWA: Флуоресциращи избелващи вещества

HEDP 1: Хидрокси етан дифосфонова киселина

HERA: Оценка на риска за хората и околната среда (съвместен проект на AISE и CEFIC)

I&I: Промишлена и институционална среда

NOEC: Концентрация без забележим ефект

NTA: Нитрилотриоцетна киселина

P(AA-MA): Кополимер на акрилната киселина и маелиновата киселина

PDMS: Полидиметил силоксан

PEC: Прогнозирана концентрация в околната среда

PNEC: Предполагаема недействаща концентрация

PVP: Поливинилпиролидон

RAR: Доклад за оценка на риска

REACH: Регламент относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали

RCR: Охарактеризиране на риска

RPA: „Анализатори на риска и политиките“ ООД

SCHER: Научен комитет по рисковете за здравето и околната среда

SCTEE: Научен комитет по токсичността, екотоксичността и околната среда

TAED: Тетра ацетил етилен диамин

TEA: Триетаноламин

WFD: Рамковата директива за водите